

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقش روشنفکران

در

تاریخ معاصر ایران

جلد چهارم

ابوالحسن بنی صدر

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

عنوان و نام پدیدآور	: نقش روشنفکران در تاریخ معاصر ایران / مؤلف: موسسه فرهنگی قدر ولایت.
مشخصات نشر	: تهران : قدر ولایت، ۱۳۸۷-
مشخصات ظاهری	: ج. : مصور، عکس، نمونه.
شابک	: دوره: ۲- ۹۷۸-۹۶۴-۹۵-۵۳۳-۴ : ۱- ۹۷۸-۹۶۴-۹۵-۵۳۳-۴ : ۲- ۹۷۸-۹۶۴-۹۵-۵۳۳-۴ : ۳- ۹۷۸-۹۶۴-۹۵-۵۳۳-۴ : ۴- ۹۷۸-۹۶۴-۹۵-۵۳۳-۴ : ۵- ۹۷۸-۹۶۴-۹۵-۵۳۳-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فاها
یادداشت	: ج. ۲-۳ (چاپ اول: ۱۳۸۸) .
یادداشت	: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۷) (فبا).
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۶۷۵] - ۶۷۸.
یادداشت	: نمایه.
مترجمان	: ج. ۱. میرزاملکم خان، میرزافضعلی آخوندزاده، میرزااحسین خان سهپسالار، میرزا عبدالرحیم طالبوف، میرزا یوسف خان مستشارالدوله، میرزا آقاخان کرمانی، محمدعلی فروغی، سیدحسین نقیراده- ج. ۲. احمد کسروی، محمد مصدق- ج. ۳. مهندس مهدی بازرگان- ج. ۴. ابوالحسن بنی صدر
موضوع	: روشنفکران - ایران
شناسه افزوده	: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت
رده بندی کنگره	: HMVTA/UV 1387.5
رده بندی دیویی	: 305/0520955
شماره کتابشناسی ملی	: 1540954

نقش روشنفکران در تاریخ معاصر ایران

(۴)

ابوالحسن بنی صدر

نام کتاب: نقش روشنفکران در تاریخ معاصر ایران جلد چهارم ابوالحسن بنی صدر

مؤلف: مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

چاپ اول: سوم ۱۴۰۰

حروفچینی: ظریفیان

چاپ: قدر ولایت (دیجیتال)

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۵-۵۳۳-۴

کلیه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: زندگینامه ابوالحسن بنی صدر
۱۷	اقدامات بنی صدر برای افزایش قدرت خود
۱۸	۱- تشکیل دفتر هماهنگی مردم با ریاست جمهوری
۱۸	۲- تشکیل گارد حفاظت ریاست جمهوری
۱۹	۳- راهاندازی و گسترش روزنامه انقلاب اسلامی
۱۹	انتخاب اولین نخست وزیر ایران
۳۵	فصل دوم: عوامل اثرگذار در شخصیت بنی صدر
۳۵	۱- خانواده
۳۵	۱/۱- تمکن مالی خانواده
۳۹	۱/۲- محیط به شدت ضد روحانیت خانواده
۴۰	۱/۳- رفت و آمد با عناصری از دربار و سیاسیون
۴۱	۲- تحصیلات و محیط سیاسی دانشگاه
۴۵	۳- فعالیت در مؤسسه تحقیقات اجتماعی
۴۹	۴- آشنایی و همکاری بنی صدر با دکتر شریعتی و برخی اندیشمندان تأثیرگذار در شریعتی
۵۴	۵- کنفدراسیون دانشجویان، جبهه ملی سوم، انجمنهای اسلامی دانشجویی
۵۶	شاخصهای شخصیتی
۵۶	یک - عدم باور قلبی به اسلام و بی توجهی به احکام و آموزه های دینی
۶۱	دو - بحث حکومت اسلامی، ولایت فقیه و واکنش بنی صدر
۷۶	سه - غرور، خودبرتربینی و خودشگفتی

- چهار - انحراف در جهت‌گیری مبارزه ۸۷
- پنج - سفر بنی‌صدر به سرزمینهای اشغالی و هماهنگی با منافقین توسط صهیونیستها .. ۹۰
- شش - بنی‌صدر عامل سیا ۹۵
- افشاگری شهید دیالمه در مورد سفرهای بنی‌صدر به اسرائیل ۱۰۵
- فصل سوم: چگونگی انتخاب بنی‌صدر به ریاست‌جمهوری اسلامی ایران ۱۰۷
- ۱- مخالفت با دولت لیبرال مهندس بازرگان ۱۰۸
- ۲- تبلیغات و سخنرانی در مراکز دانشگاهی و مساجد ۱۰۹
- ۳- انتشار روزنامه «انقلاب اسلامی» ۱۱۱
- ۴- عضویت در شورای انقلاب و استفاده از این موقعیت ۱۱۱
- ۵- تسخیر لانه جاسوسی و استعفای دولت موقت ۱۱۳
- ۶- ابراز تمایل اکثریت اعضای جامعه روحانیت مبارز ۱۱۳
- فصل چهارم: اقدامات شاخص بنی‌صدر در دوران ریاست‌جمهوری ۱۲۷
- ۱- تشکیل دفتر هماهنگی ریاست‌جمهوری و گرد آوردن عناصر مخالف نظام ۱۲۷
- طرح تکفیر امام خمینی!! ۱۳۱
- ۲- تشکیل گارد ریاست‌جمهوری ۱۳۴
- ۳- گروگانها و ماجرای طیس ۱۳۹
- بیماران لاشه بالگردهای آمریکایی در طیس توسط بنی‌صدر ۱۴۵
- ۴- تعیین نخست‌وزیر و وزرا ۱۵۰
- ۵- جنگ تحمیلی و مواضع بنی‌صدر ۱۶۲
- ۵/۱- عدم همکاری و هماهنگی با نیروهای سپاه، بسیج و ستاد جنگهای نامنظم به فرماندهی دکتر چمران ۱۶۳
- ۵/۲- عدم پایبندی به طرحهای نظامی مصوب و اخلال در کمک‌رسانی به شهرهای در محاصره و تهدید ۱۶۵
- ۵/۳- اخلال و دخالت در وظایف دولت در قبال تأمین مالی جبهه‌ها و جنگ‌زده‌ها ۱۸۱
- ۶- تنش آفرینی و تشویش در اذهان عمومی ۱۸۳
- ۶/۱- سخنرانی ۱۷ شهریور ۱۳۵۹ ۱۸۶
- ۶/۲- سخنرانی روز عاشورا و طرح مسأله شکنجه در زندانها!! ۱۸۹
- ۶/۳- سخنرانی ۱۴ اسفند در دانشگاه تهران ۱۹۴
- فرمان ۱۰ ماده‌ای امام خمینی ۲۰۵

پیشگفتار

یکی از عوامل اصلی ناکامی نهضت‌های مشروطه و ملی نفت، دوگانگی در رهبری آن نهضتها بود. در نهضت مشروطیت، علمای بزرگ و در رأس آنان آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، در صدد هرچه پررنگتر مطرح شدن اسلام و احکام و باورهای آن در نهضت و از جمله در قانون اساسی بودند که تلاش آنها منجر به پذیرش طرح نظارت پنج مجتهد طراز اول بر مصوبات مجلس شورای ملی گردید. از طرف دیگر، منورالفکران و شاهزاده‌های تحصیل‌کرده در غرب یا شیفته پیشرفتهای آن، می‌کوشیدند تا هرچه بیشتر شالوده فرهنگ و تمدن غربی در نهضت و قانون اساسی جلوه‌گر باشد و لذا متن قانون اساسی را از روی قانون اساسی بلژیک نوشتند. نتیجه دوگانگی و چالش‌های بین علما و روشنفکران، کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان شد که مدت بیست سال استبداد خشن و دیکتاتوری در لوای تجدد و تمدن به ایران تحمیل گردید!

در نهضت ملی نفت نیز رهبری اسلامی در حوزه آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی قرار داشت در حالی که رهبری سیاسی در دستان دکتر محمد مصدق و جبهه ملی بود و جدایی بین این دو به کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و بازگشت دیکتاتورمآبانه محمدرضا پهلوی منتهی گشت!

«اشکال اساسی نهضت نفت، همان ایرادی بود که دامنگیر مشروطیت شده بود؛ یعنی شریان رهبری جنبش دوقطبی بود و از دو پایگاه ارتزاق می‌کرد. ارزشهای ناهمگون به خاطر شرایط تاریخی خاص، مجدداً با یکدیگر کنار آمدند، در حالی که سازش بین این دو ارزشها، برای مدتی طولانی ممکن نبود. یا روشتر بگوییم، اصول و ارزشهایی برای مصدق و اطرافیان متجددش مطرح بود که برای کاشانی مطرح نبود و

بالعکس. ثمره انقلاب مشروطیت با ارزشهای ناهمگونش، کودتای رضاخان بود و ثمره نهضت نفت با همان مشخصات، کودتای محمدرضا خان».^(۱)

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، با وجود شخصیت بارز و بدون خدشه و چون و چرای امام خمینی و مقبولیت تام ایشان، جریان لیبرال در قالب نهضت آزادی، جبهه ملی و سازمانهایی مثل سازمان مجاهدین خلق (منافقین) کوشیدند بلکه تمامی قدرت اجرایی و تقنینی کشور را به دست بگیرند و رهبری نظام را یا در حد تشریفاتی و یا در اندازه قوه قضاییه، محدود نگاه دارند. رهبری ضامن اسلامیت نظام باشد و لیبرالها سگان جمهوریت نظام را داشته باشند. پیشنهاد منافقین برای رئیس جمهور شدن امام خمینی، در این راستا ارزیابی می شود. تلاش بنی صدر برای قدرتیابی بیشتر از محدوده تعیین شده برای رئیس جمهور در قانون اساسی، در این راستا قابل توجیه است. مخالفت جناحهای لیبرال در مجلس خبرگان قانون اساسی با اصل ولایت فقیه و میزان اختیارات آن، ناشی از همین دیدگاه است. این مسئله را امام خمینی در روشنگریهای خود در آن زمان بارها مطرح فرمودند که لیبرالها اعم از ملی گراها و متنفذین غرب گرا، می خواهند علما و روحانیون به مسجد و منبر و محراب بپردازند و سیاست را به آنها واگذار کنند. سیاست به قیصر، کلیسا به کشیش!

«شیاطین دنبال این هستند که این اسلام را بشکنند. شیاطین آنچه که از اسلام دیدند از هیچی ندیدند، در عین حالی که روحانیت مسیح مثل روحانیت اسلام نیست ... همان مقدار از روحانیت کمی که در آنجا بود، باز آن را شکستند و گفتند باید شما بروید تو کلیسا و مشغول عبادت بشوید، آن هم سیاست را به امپراتور واگذار کنید. همین حرفی است که پیروز در قم گفتند. این همانی است که انگلیسیها سابقاً و آمریکا هم حالا دارد می گوید و دیگران هم می گویند».^(۲)

با هوشیاری و کیاست امام خمینی این توطئه راه بجایی نبرد و بنی صدر با جود ائتلاف با ضد انقلاب و منافقین توانست به اهداف خود در قبضه هرچه بیشتر قدرت برسد و سرنگون شد و مایه عبرت تاریخ گردید. والعاقبة للمتقین.

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

۱- تحلیلی بر تداخل فرهنگی معاصر ایران، عباس نصر، ص ۲۷۶.

۲- صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۳۶۷.